

FARSKÁ RODINA

TROJMESAČNÍK SPIŠSKONOVESKÝCH KATOLÍKOV

Ročník II. * Číslo 3 * júl - september 2012

www.fara.sk/snv | email: farskarodina@gmail.com

Pozemskí pútnici

Pred niekoľkými rokmi som sa zúčastnil na pešej púte z Maďarska do Levoče. Bola to pre mňa veľmi silná skúsenosť. Ubytovanie a stravu sme nemali vopred zabezpečenú. Boli sme odkázaní na „milosť a nemilosť“ obyvateľov dedín a miest, cez ktoré sme práve prechádzali. Aj napriek tomu sme prežívali dôveru v Boha a veľkú radosť zo starostlivosti nášho Otca.

Aj náš pozemský život môžeme porovnať k púti. Vzorom v putovaní je pre nás Abrahám. Narodil sa v Ure (dnešný južný Irak), neskôr sa presťahoval do

Haranu na sever Mezopotámie (dnešná Sýria), kde sa mu zjavil Boh, ktorý ho posielal do Kanánu, do krajiny, v ktorej sa neskôr z jeho potomstva narodil Ježiš Kristus. Abrahám urobil krok do neznáma. Poslúchol a nepýtal si vysvetlenie. Boha vnímal ako milujúceho a starostlivého Otca, ktorý túži po dobre svojich detí.

Abrahám bol plný viery a dôvery, odovzdaný do vôle Boha a ochotný prijať zaslúbenie, ktoré mu Pán dal. Svojím „áno“ nám dáva príklad ako dôverovať Božiemu slovu. Dôverovať vždy a za každých okolností, bezvýhradne, aj keď sa zdá, že to momentálne neprináša ovocie a hoci sa to prieči ľudskému rozumu, Abrahám dokonca neváhal obetovať vlast-

TEXT: MARIÁN MAJZEL

SNÍMKA: DAGMAR POPREŇÁKOVÁ

ného syna Izáka, aby poslúchol Boha. A Pán ho za jeho dôveru a poslušnosť veľmi požehnal.

Rovnako ako Abrahám, aj my sme povolani byť požehnaní a šťastní pri našom putovaní do večnosti. Naša viera by mala byť založená na osobnom vzťahu k Bohu. Roky ubiehajú a čas sa kráti. Každým dňom sme bližšie k stretnutiu s naším Otcom. Preto je na mieste otázka: „Ideme správnym smerom?“

V Cirkvi začíname 11. októbra 2012 (na 50. výročie otvorenia Druhého vatikánskeho koncilu) sláviť Rok viery. Preto nám všetkým na jeho začiatku prajem živú vieru, založenú na osobnom vzťahu k Bohu. ■

„DO NEBA SA IDE PO ZEMI.“

str. 3

ZUZKINE ALELUJA

str. 6

MINIŠTRANTI NA MUŠKE

str. 12

Milí naši!

Leto bolo krásne - slnečné, usmiat, rozkvitnuté. Poniectori ho vychutnávali obklopení zeleňou prírody, iní, slniac sa na pobreží mora, či poznávajúc nové krajiny a ďalší, len tak po domácky - v záhradke, s rodinou, s priateľmi.

Istý priateľ - pedagóg mi povedal: „Pre mňa je dovolenka vždy, keď nemusím pozerat na hodinky.“ Vystihol podstatu - hľadanie pokoja - „ticha“ tela, mysle i duše. Dovolienka je čas „nasávania“ pokoja a s ním spojených hodnôt - radosti, vďačnosti. Akoby sme používaním hodinek podvedome krájali čas na malé kúsky a otrocky sa snažili využiť každý z nich aktívne. Životný program mnohých sa premenil na nekonečný zoznam povinností, v ktorých prevažuje práca. Natolko nás to pohlcuje, že oddych odsúvame na vedľajšiu koľaj. Tým však strácame schopnosť rozlíšiť, čo je prioritné a čo nie, čomu sa venovať a ako dlho, čo od nás Boh chce a čo už neočakáva. Pán stvoril deň, ale i noc - čas na aktivitu i čas na spánok - obrodzujúcu pasivitu. Daroval nám rôzne ročné obdobia a s nimi i rôzne formy činnosti i relaxu. Vie, že bez hodnotného oddychu nemôžeme správne fungovať. Zregenerovať potrebuje telo, psychika i duša. Leto poskytlo priestor pre všetky formy obnovy našich síl. Odýchli sme si?

Je tu opäť čas „zapnúť“, naplno rozvinúť Bohom darované talenty a splniť úlohy, ktoré nám Stvoriteľ zveril. Bez múdrosti vymedziť hranice pre prácu a oddych, rodinu a priateľov, seba a Boha to nepôjde.

„Bože, daruj nám milosť, „rátať naše dni“ a nakladať s každým okamihom ako veľkým pokladom, ktorý má slúžiť nám na spásu, iným na radosť a Tebe na slávu.“

Milí naši čitatelia!

Predkladáme Vám ďalšie číslo Farskej rodiny, v ktorej si pripomíname Sedembolestnú Pannu Máriu, predstavujeme Diecézny katechetický úrad v Spišskej Novej Vsi, rozprávame sa s angažovanou farníčkou - Zuzanou Bolibruchovou, ktorej vďačíme za dlhoročné kultivovanie zborového spevu v našej farnosti, približujeme množstvo prázdninových akcií a povzbudzujeme k liturgickej službe miništrantov, žalmistov, lektorov i spevákov.

Veľmi pekne ďakujeme všetkým prispievateľom za ich ochotu zdieľať sa s našimi čitateľmi. Želáme si, aby časopis rástol vo svojej obsahovej rôznorodosti, a preto Vás prosíme o Vaše nápady, svedectvá, názory.

S vďačnosťou a modlitbou

Viera Kubovčíková
zodpovedná redaktorka

*„A tak nás nauč rátať naše dni,
aby sme našli múdrosť srdca.“*

Žalm 90, 12

Pozvánka na biblické katechézy v Roku viery

TEXT: PAVOL GARBIAR, KAPLÁN

Pápež Benedikt XVI. vyhlásil na obdobie od 11. októbra 2012 do 24. novembra 2013 Rok viery.

Začne v súvislosti s 50. výročím otvorenia Druhého vatikánskeho koncilu (1962) a 20. výročím vydania Katechizmu Katolíckej cirkvi (1992). Konkrétnym cieľom Roku viery je prehĺbiť poznanie Kréda tak, aby ho každý katolík mohol recitovať s plným porozumením ako svoju dennú modlitbu. Rok viery je taktiež dobrou príležitosťou k novému objaveniu kresťanských spisovateľov, ktorí dokázali písať o svojej viere. Preto budú v tejto súvislosti bývať v našej farnosti biblické katechézy vybraných biblických postáv. Prostredníctvom týchto katechéz sa budeme snažiť prehĺbiť a oživiť dar viery na príklade ich života. Každá katechéza bude pozostávať z dvoch častí - biblickej a umeleckej. V prvej časti sa každý mesiac priblíži vybraná biblická postava a tie texty, ktoré ju charakterizujú ako vzor viery pre nás. V druhej časti sa predstaví konkrétne umelec-

ké dielo súvisiace s biblickou postavou. Katechéza sa uskutoční vždy v nedeľu popoludní raz do mesiaca o 16.00 h v rozsahu necelých hodinky v Malom kostole. Povedie ju biblišta, Doc. ThDr. František Trstenský. Presný dátum bude oznámený vždy vo farských oznamoch. ■

Zoznam katechéz:

MESIAC	POSTAVA
Október	Abrahám
November	Mojžiš
December	Rút
Január	Samuel
Február	Jeremiáš
Marec	Ester
Apríl	Daniel
Máj	Mária, Ježišova matka
Jún	Ján Krstiteľ
September	Mária Magdaléna
Október	Pavol
November	Peter

ODKAZ SEDEMBOLESTNEJ: „DO NEBA SA IDE PO ZEMI.“

TEXT: PAVOL GARBIAR, KAPLÁN • SNÍMKA: DAGMAR POPREŇÁKOVÁ

Choroba so svojimi sprievodnými prejavmi a následkami, ako sú napríklad pobyt v nemocnici, odlúčenie od svojich najbližších a vyradenie z každodenného zhonu, vyvolá ťažkú a vyčítavú otázku, spojenú s pocitmi krivdy až nespravodlivosti. Prečo trpím? Prečo to postihlo práve mňa? Prečo ma Boh trestá? Treba hľadať cestu k nebeskému Záchrancovi a Uzdravovateľovi, aby sme našli odpoveď na otázku prečo. Čo mi chce toto trápenie ukázať v mojom živote a vzťahoch? Kde sa ma chce Boh dotknúť? Aký to má dôvod a zmysel?

Máriina životná púť bola tiež lemovaná mnohými bolesťami. Trpela, keď sa v jeruzalemskom chráme z úst Simeona dozvedela zdrvivú predpoveď o svojom dieťati. Trpela, keď spolu s Jozefom utiekali do Egypta, aby dieťa zostalo v bezpečí pred Herodesom. Prežívala úzkosť, keď Ježiša tri dni hľadali, keď sa im stratil na prvej spoločnej púti do Jeruzalema. Jej srdce so žiaľom vnímalo, ako jej dieťa ponižovali na krížovej ceste. „Meč bolesti“ ju prenikol, keď jej nevinný syn na kríži zomieral. S uboleným vnútrom držala v náručí jeho bezvládne telo, keď ho zložili z kríža. A napokon prežívala to, čo si nepraje žiaden rodič, byť na pohrebe vlastného dieťaťa. Toto je tých známych sedem bolestí Panny Márie, ktoré sa počas stáročí stali námetom rôznych ľudových pobožností. Nebolo to len sedemkrát. Jej bolesti sa nedajú taxatívne vymenovať. Biblické slovo sedem znamená plnosť. Samozrejme, mohli by sme vybrať mnoho iných situácií z Máriinho života, ktoré hovoria o jej utrpeniach.

Nielen v jej živote, ale ani v dejinách ľudstva, či v osobných príbehoch mnohých ľudí nebola a nie je núdza o bolesť, utrpenie a slzy. Náš národ si uctieva Pan-

nu Máriu pre bolesti, ktoré pre nás trpela – SEDEMBOLESTNÁ. Čo všetko toto slovo obsahuje? Keď povieme plnosť bolesti, musíme povedať aj plnosť lásky. Plnosť lásky k nám. Ako na to odpovieme? Koľko lásky darujeme Matke Božej my? Nie citovej, ale obsiahnutej v našom príkladnom kresťanskom živote. Od nás sa vyžaduje vernosť a to práve v súčasnej dobe, ktorá láka iným štýlom a modelom života, ako je kresťanský. Naši predkovia pochopili, že v Panne Márii, Sedembolestnej Matke, možno nájsť viac radosti a útechy ako vo všetkých náukách o pozitívnom myslení dokopy. Čo pre nás dnes znamená Sedembolestná? V súčasnosti prebieha diskusia o zrušení slávenia 15. septembra ako cirkevného sviatku Sedembolestnej Panny Márie – patrónky Slovenska. Iniciátori argumentujú: „Ludia budú menej sviatkovať, viac pracovať a štátna pokladnica sa bude plniť.“ Ako sa zachováme my?

Mária nám chce dnes odkázať: „Do neba sa ide po zemi.“ Tam, kde sa nachádzame, kde žijeme - v našej rodine, v našom zamestnaní, v škole, v našej farnosti, všade tam sa formuje naša večnosť. Tam, kde prežívame ťažkosti, problémy,

starosti je Mária s nami a pomáha nám znášať všetky ťažkosti tohto života. Preto jej zostať verní. Uložme si tento odkaz nie na papier (ten môžeme ľahko stratiť), ale do nášho srdca. Pretože cesta s Máriou je najistejšou cestou k jej Synovi, Ježišovi.

Pápež Benedikt XVI. sa v závere svojej encykliky *Deus caritas est* modlí:

*„Svätá Mária, Matka Božia,
Ty si dala svetu pravé svetlo,
Ježiša, svojho Syna i Božieho Syna.
Plne si sa odovzdala Božiemu volaniu,
a tak si sa stala prameňom dobroty,
ktorá z neho prúdi.
Ukáž nám Ježiša. Veď nás k nemu.
Nauč nás poznať ho a milovať,
aby sme sa aj my mohli stať schopní
pravej lásky
a byť prameňmi živej vody uprostred
smädného sveta.“*

Modlime sa, aby nám dal Pán na orodovanie Sedembolestnej Panny Márie pochopiť, že aj keď bude Cirkev prenasledovaná, pod ochranou Sedembolestnej bude stále živá a rozvíjajúca sa.

Sedembolestná Panna Mária, oroduj za nás!

DIECÉZNY KATECHETICKÝ ÚRAD SPIŠSKEJ DIECÉZY

TEXT: VIKTOR PARDEĽ, RIADITEĽ DKÚ V SNV • SNÍMKY: ARCHÍV DKÚ

„Východiskom pre organizáciu katechetickú je biskup a diecéza. Diecézny katechetický úrad (Officium Catechisticum) je orgánom, ktorým biskup, hlava spoločenstva a učiteľ kresťanskej náuky, riadi a usmerňuje všetky katechetické činnosti.“

Podľa dokumentu Kongregácie pre klerikov – Všeobecné direktorium pre katechizáciu bod 265, Diecézny katechetický úrad (DKÚ) má už vo svojom názve zahrnutú hlavnú náplň a cieľ činnosti. Angažuje sa v oblasti katechézy, ktorá je vo svojej podstate odovzdávaním viery. Blahoslavený Ján Pavol II. krátko po svojom zvolení venoval oblasti katechézy dokument Catechesi tradendae a v ňom sa okrem iného s nimi kolegiálne podelil o náročnosť katechézy. Biskup má vo svojej diecéze vzbudzovať a udržiavať záľubu pre katechézu, čo sa potom prejaví i v adekvátnej organizácii a zapojení osôb, prostriedkov a ekonomických zdrojov. (Ján Pavol II., Catechesi tradendae č. 265).

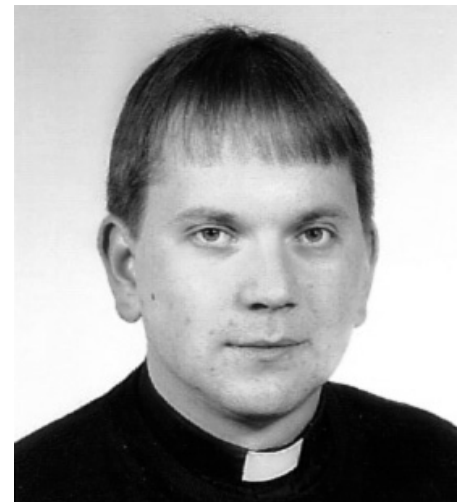
Krátka história

V našej diecéze sa od roku 1990 riadila katechéza nariadeniami diecézneho biskupa. Nápomocná mu bola katechetická komisia, ktorú tvorili kňazi z diecézy. Od septembra 1997 začalo na základe biskupovho rozhodnutia činnosť Katechetické stredisko so sídlom v Spišskej Novej Vsi na Levočskej ulici č. 10. Ide o budovu, ktorá je známa ako Katolícky dom a v ktorej na prízemí do konca augusta tohto roku sídlilo i Katolícke pedagogické a katechetické centrum. O vznik Katechetického

strediska sa usiloval predchádzajúci novoveský dekan vsdp. ThDr. Jozef Škantár, PhD. a stal sa i jeho prvým riaditeľom. Pôsobenie a rozvoj činnosti Katechetického strediska, ktoré sa od roku 2004 premenovalo na Diecézny katechetický úrad, bolo až do roku 2011 spojené s pôsobením vsdp. ThDr. Jozefa Škantára, PhD. Terajším riaditeľom je ThLic. Viktor Pardeľ, bývalý kaplán v Spišskej Novej Vsi.

Podoba a pôsobnosť

V právnej podobe je Diecézny katechetický úrad účelovým zariadením Cirkvi a je financovaný z príspevkov veriacich (raz v roku je zvonček z farností diecézy venovaný na potreby DKÚ) a tiež z rozpočtu Spišského biskupstva. Spoločenstvo pracovníkov DKÚ tvoria štyria katechetickí pracovníci (riaditeľ – ThLic. Viktor Pardeľ, tajomníčka a ekonomická pracovníčka v jednej osobe – Mgr. Agnesa Mulíková, dve metodičky školského vyučovania náboženstva – Mgr. Božena Nemčíková a PaedDr. Klára Soľanová, PhD. a metodik pre katechézu vo farnosti – ThLic. Marián Majzel). V jednotlivých dekanátoch sú diecéznym biskupom spomedzi učiteľov náboženstva vymenovaní externí metodici. Pôsobnosť DKÚ zahŕňa celú Spišskú diecézu.

Viktor Pardeľ, riaditeľ DKÚ v SNV

Činnosť úradu

Diecézny katechetický úrad je v službe ohlasovania a odovzdávania viery akoby pravou rukou biskupa. Riadi sa štatútom a cirkevnými dokumentmi, spomedzi ktorých je najviac aktuálnym Všeobecné direktorium pre katechizáciu. DKÚ v službe svojmu biskupovi vykonáva prípravu podkladov pre udelenie kánonickej misie pre vyučovanie náboženstva v konkrétnej farnosti a vedie osobnú agendu katechétov. Stará sa o formáciu a vzdelávanie katechétov, pripravuje stretnutia pre

Katolícky dom sv. Jána Boska

Pôvodne cirkevná budova bola do roku 1939 sídlom Katolíckej meštianskej dievčenskej školy, kde vyučovali reholné sestry uršulínky a po príchode sestier Božského Vykupiteľa v roku 1929 prevzali vyučovanie v dievčenskej škole až do roku 1938.

Po príchode jezuitov z Košíc budova slúžila ich reholnému spoločenstvu až do barbarskej noci v apríli 1950.

Od roku 1950 až do roku 1989 budova fungovala postupne ako nocľaháreň, zdravotnícke stredisko a neskôr i reštaurácia.

Po reštitúcii bolo potrebné budovu opraviť a účelne využívať. Vtedajší farár a dekan Spišskonovoveskej farnosti Jozef Škantár videl potrebu zriadiť katechetické

stredisko, ktoré v diecéze ešte neexistovalo. Pre farské účely sa javilo vhodným využiť priestory na stretávanie spoločenstiev a na farskú knižnicu. Postupne pripravovaný projekt naštartoval v rokoch 1996-1997 realizáciu generálnej opravy budovy. S Božou pomocou a ochotou mnohých zanietých jednotlivcov sa podarilo budovu komplexne zreštaurovať.

Prečo názov Katolícky dom sv. Jána Boska? Vízii vtedajšieho farára Jozefa Škantára bol veľkým vzorom sv. Ján Bosko – vychovávateľ mládeže, preto má na mezziposchodí svoje miesto i jeho socha.

Priestory zrekonštruovanej budovy na prvom poschodí sa od 1. októbra 1997

stali sídlom Diecézneho katechetického úradu Spišskej diecézy. Priestory prízemnia slúžili na stretnutia spoločenstiev, ďalšie ako knižnica a čítareň. Neskôr miestnosti využívalo Katolícke a pedagogické katechetické centrum. Spoločenská miestnosť slúži na semináre a metodické dni, ale i stretnutia spoločenstiev.

Klára Soľanová

začínajúcich učiteľov i celodiecézny katechetický deň na začiatku školského roka, ktorý je spojený s Veni Sancte. Na ňom sa diecézny biskup stretáva so všetkými katechétmi. Počas školského roka pozýva katechétov na metodické dni a semináre, raz v roku organizuje duchovné cvičenia pre katechétov a zastrešuje tvorivé dielne a duchovné obnovy v jednotlivých dekanátoch. V uplynulom roku sa účastníci na seminároch zaoberali témou závislosti, katechéti sa oboznámili teoreticky i prakticky s Kettovou pedagogikou. Semináre zamerané na farskú katechézu sa týkali farských médií, katechézy Rómov, animácie farských skupín a v advente DKÚ pre farnosť pripravil víkend so Svätým Písmom.

Metodické centrum

Diecézny katechetický úrad pôsobí ako metodické centrum pre predmet náboženstvo/náboženská výchova a pracovníčky - metodičky vykonávajú hospitácie na hodinách náboženstva. Hospitácie sú príležitosťou získať prehľad o stave vyučovania v diecéze a zároveň príležitosťou povzbudiť a metodicky usmerniť učiteľov. Od minulého školského roka sa vo všetkých ročníkoch vyučuje podľa nových osnov. Snažíme sa byť nápomocní pri uvádzaní daných osnov do vyučovania a pri metodických dňoch reagovať na otázky a problémy učiteľov, ktoré sa vyskytnú pri práci s novými materiálmi.

Katechetické ozveny a internetová stránka

Druhá diecézna synoda potvrdila potrebu katechetického periodika, ktoré by zahŕňalo odbornú a praktickú časť. Usilujeme sa o to vydávaním Katechetických ozvien, ktoré vychádzajú elektronicky so štvrtročnou periodicitou. Zverejňujeme ich na našej webovej stránke www.dkuspis.sk, na ktorej sú dôležité informácie pre katechétov a aktuálne informácie o dianí a práci nášho úradu. Na stránke úradu sú umiestnené aj videoprednášky

Spomienka na Jozefa Škantára

„Budovať Božie kráľovstvo už tu na zemi“. Tento citát vystihuje životné krédo bývalého riaditeľa Diecézneho katechetického úradu, ThDr. Jozefa Škantára, PhD., od smrti ktoréhoho 31. októbra 2012 uplynie práve jeden rok.

Do Spišskej Novej Vsi nastúpil 1. júna 1989 ako farár a dekan farnosti. Jeho pôsobenie vo farnosti sprevádzala horlivá katecheticko-pastoračná činnosť.

Katechetické pôsobenie a učiteľské povolanie dozrievalo u mnohých pod jeho duchovným vedením pána dekana. Činnosť vyučovania a katechizovania, liturgické slávenia a pastoračný plán farnosti otec Škantár vnímal ako spoločné dielo všetkých. Záležalo mu na tom, aby každé podujatie malo znaky prvého kresťanského spoločenstva, ako sa píše v Skutkoch apoštolov – „...mali jedno srdce a jednu dušu.“ (porov. Sk 4,32)

Mesačné stretnutia učiteľov náboženstva a katechétov boli neodmysliteľnou súčasťou nielen vytvárania spoločenstva katechétov, ale i dozrievania v duchovnej a odbornej oblasti.

Dňa 1. septembra 1997 zriadil otec biskup František Tondra Diecézny katechetický úrad Spišskej diecézy. Za riaditeľa bol ustanovený práve ThDr. Jozef Škantár, PhD. Tým sa činnosť jeho pôsobenia posunula na odborné a duchovné

zo seminárov, katechézy na liturgický rok, projekty farskej katechézy a ďalšie katechetické pomôcky a materiály.

Súťaže a katechetické materiály

Školy sa každoročne môžu zapojiť do súťaží: Biblická olympiáda, Biblia očami deti, ktoré DKÚ koordinuje v spolupráci s metodikmi z dekanátov až po diecéznu úroveň. Praktické materiály pre kateché-

sprevádzanie učiteľov náboženskej výchovy celej diecézy.

Pán riaditeľ, Jozef Škantár, bol vzdelaným človekom a kňazom na svojom mieste. Ako dobrý psychológ vnímal potreby katechétov – učiteľov náboženstva. Na katechetických stretnutiach katechétov Oravy, Liptova, Podtatranska, Horného a Dolného Spiša oslovil tým, čím sám žil – láskou k Cirkvi. V jeho pôsobení bolo cítiť skutočnú zodpovednosť pred Bohom za všetko, čo konal. Talenty, ktoré dostal, neustále zveľaďoval. To učil aj nás, ktorí sme s ním mali možnosť spolupracovať.

Zomrel 31. októbra 2011, posledný deň mariánskeho mesiaca, čo poukazuje na skutočnosť, že Božia Matka bola pre neho Prostrednicou milosti, ktorú denne vzýval modlitbou sv. ruženca. Pochovaný je v rodnej Spišskej Starej Vsi.

Klára Solánová

zu sú tematicky zamerané na jednotlivé liturgické obdobia alebo na iné aktuálne témy. Veľkou výzvou je prebiehajúci Rok sv. Cyrila Metoda a Rok viery, ktorý začne v októbri 2012. Na našej stránke sme zriadili osobitné zložky, v ktorých sa budú nachádzať materiály na témy súvisiace s týmito udalosťami.

Výzvy do budúcnosti

Výzvou do budúcnosti je uššia a tvorivá spolupráca s katechétmi, publikovanie výstupov z tejto spolupráce, príprava materiálov na katechézu vo farnosti, na predsviatostnú katechézu (najbližšie k Sviatosti birmovania) a príprava formačno-vzdelávacieho programu pre farských katechétov. V priestoroch DKÚ sa usilujeme materiálne vybudovať a priebežne dopĺňať knižnicu odbornými titulmi, ktoré by poslúžili učiteľom náboženstva pri prehľbovaní vedomostí a nadobúdaní potrebných praktických kompetencií. ■

« **Kontinuálne vzdelávanie katechétov**

Zuzkine ALELUJA

SPRACOVALA: VIERA KUBOVČIKOVÁ • SNÍMKA: ARCHÍV

Psychologička s hudobným talentom, klaviristka, organistka, dirigentka cirkevného zboru, PhDr. Zuzana BOLIBRUCHOVÁ. Skromná, usmievavá, húževnatá. Jej nadšenie z hudby, pretavené do harmonického zborového spevu s kvalitným hudobným doprovodom dlhé roky umocňuje atmosféru svätých omší a liturgických slávností nielen v Spišskonovoveskej farnosti. Tešíme sa, že Zuzka prijala pozvanie Farskej rodiny považovať o svojej službe, za čo jej úprimne ďakujeme.

Zuzka, odkedy sa venuješ hudbe?

Pri tejto otázke sa mi v spomienkach vynára zážitok na moje hudobné začiatky v útlom detstve. Pamätám sa, ako som už v detskej postielke spievala. Mamka mi vravela, že som nemala problém zobudiť sa okolo polnoci a zaspievať pieseň „Nedaleko od Trenčína“. Taktiež si pamätám, že v mojom predškolskom veku som pri návštevách známych hľadala, či majú doma klavír a ak som ho našla, neváhala som ho otvoriť a hrať na ňom. Práve toto bol impulz pre rodičov kúpiť klavír aj do nášho bytu. Nedá sa zabudnúť na ten okamih, kedy v jeden deň po príchode domov zo škôlky som v obývačke uvidela klavír. Vyvolal vo mne neopísateľné emócie radosti a nadšenia.

Zaiste máš hudobný talent. Zdedila si ho?

Z rozprávania mojich rodičov viem, že z matkinej strany bola v rodine hudobná kapela, pozostávajúca z matkiných ujev. Svojou hudbou sprevádzali rôzne podujatia, ako boli svadby, obecné alebo mestské slávnosti. Takže hudobný talent mám viac z matkinej strany, no mohla som ho rozvíjať vďaka podpore oboch mojich rodičov.

Máš hudobné vzdelanie?

Od nástupu do prvého ročníka na základnej škole som navštevovala aj základnú umeleckú školu – vtedy ešte pod názvom Ludová škola umenia v Spišskej Novej Vsi. Absolvovala som dva cykly klavíra pod vedením pani učiteľky Alici Faixovej, ktorej chcem aj na tomto mieste poďakovať za jej trpezlivosť a prehlbovanie lásky k hudbe. Zároveň som mala veľké šťastie byť žiačkou teraz už svetoznámej umelkyne, Moniky Melcovej, v rámci dvojročného štúdia organovej hudby.

Na aké nástroje hráš?

V minulosti som sa pokúšala hrať na zobcovej flaute a na gitare, ale neoslovili ma natoľko, aby som sa im dlhodobo venovala. Nástroje, ktoré ma sprevádzajú mnohé roky a na ktorých hrávam sú klavír a organ.

Čo pre Teba hudba znamená?

Hudba je pre mňa „reč“, ktorou vyjadrujem to, čo sa slovne nedá vyjadriť, pretože slová by boli príliš obmedzujúce na to, aby vyjadrili, čo je v mojom srdci. Veľakrát v živote mi práve hudba pomohla prekonať neprijemné situácie a ventilovať emócie, ktoré boli pre mňa ťažké. V neposlednom rade hudbu vnímam ako dar, ktorý mi daroval Boh a cez ktorý sa dostávam bližšie k Nemu. Preto je pre mňa hudba

aj modlitbou. V mnohých chvíľach som práve cez krásu tónov cítila blízkosť Boha a cez moje tóny adresované k Nemu som Mu aj ja ďakovala a chválila som Ho.

Angažuješ sa dlhé roky v našej farnosti v oblasti liturgického hudobného doprovodu. Aká bola Tvoja cesta doteraz?

Keď sa pozriem na začiatky mojej cesty v liturgickej službe v našej farnosti, musím zjásť až do roku 1986. Práve v tomto roku som prišla do mládežníckeho speváckeho zboru ako malé dievčatko a spievala som pod vedením Kláriky Solanovej a neskôr pod vedením Katky Hamrákovej, teraz už Cvancigerovej. Práve s Katkou ma spájajú mnohé hudobné aktivity, pretože postupne som sa v zbere dostala ku hre na klávesy a s Katkou sme chodievali hrať na mnohé sobášne, rehoľné slávnosti, liturgické slávnosti. V osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch sme spievali a hrávali každú nedeľu na detských svätých omšiach o 7.30 h v Malom kostole a potom sme sa behom presúvali na mládežnícku svätú omšu o 9.15 h do Farského kostola. Cez hru na klávesy som sa dostala aj ku hre na organ. Pamätám si, ako som na organe začínala hrať na ranných svätých omšiach o 6.45 h s veľkou podporou pani Balážovej. Ako jedenástočná som prvýkrát odohrala na organe celú svätú omšu a od tej doby hrávam až doteraz.

Kedy si sa začala venovať dirigovaniu?

Písal sa rok 1992 a práve v tom roku pôsobil v našej farnosti ako kaplán, duchovný otec Štefan Tuka. Práve on je ten, kto ma viac pritiahol k hudbe a inšpiroval i k dirigovaniu. Počas jeho pôsobenia v našej farnosti boli slávnosti, na ktorých dirigoval a jeho zánietenie a radosť z hudby sa stali pre mňa vzorom. Nikdy nezapudnem na primície novokňaza Igora Jendrucha, počas ktorých otec Štefan spojil tri zbory – mládežnícky, zbor Carmel a zbor sv. Cecílie a pod jeho vedením sme prvýkrát vytvorili jeden veľký spevácky zbor, ktorý svojím spevom umocnil krásu primičnej svätej omše.

Keď z farnosti odišiel, mala som veľkú túžbu pokračovať v jeho šľapajách, no zároveň som si uvedomovala, že v oblasti dirigovania potrebujem na seba pracovať. Pustila som sa do samoštúdia dirigovania. Zároveň som pozorne sledovala dirigentov, ktorých som mala možnosť vidieť v televíznych prenosoch alebo na živo na koncertoch. Veľkú podporu som našla aj u Mareka Štrbáka, ktorý v tom čase študoval organ na Konzervatóriu v Košiciach. Marek doprevádzal náš zbor hrou na organe a dal mi pár odborných lekcii z dirigovania.

Ako vnímaš prácu s ľuďmi v speváckom zbere?

Práca s ľuďmi v akejkoľvek oblasti prináša so sebou ťažkosti, ale aj radosti. Každé spoločenstvo alebo skupina je tvorená ľuďmi, ktorí majú svoje názory, postoje, svoju originalitu. Čím viac ľudí je zoskupených v nejakom spoločenstve, tým je to pestrejšie. Tak je tomu aj v speváckom zbere. Dôležité je, aby sme sa napriek vekovým, ale často aj postojovým rozdielom nezamerali na to, čo nás rozdeľuje, ale na to, čo nás spája. A práve o toto sa snažím aj v pozícii dirigenta. Nie je to vždy ľahké. Aj v našom zbere sú obdobia, kedy musíme čeliť problémom, krízam, pre ktoré sa dosť trápim, no po ich prekonaní si vždy uvedomím, že každé problémové obdobie je zároveň prostriedkom k môjmu osobnému rastu. Práve cez ťažšie obdobia ma Boh okrasáva a očisťuje. A preto je práca s ľuďmi krásna. Cez nich viac spoznávam seba a vďaka nim sa učím žiť život v spoločenstve. Chcem zdôrazniť, že žitie v spoločenstve nie je nič statické. Je to dynamický proces, ktorý so sebou prináša radosť, pocit spolupatričnosti, no zároveň aj riziko zranenia. Na tomto mieste vyjadrujem ľútosť a prosbu o odpustenie tým, ktorých moje správanie v nejakom zmysle zranilo aj cez moju službu dirigentky.

Čo je pekné na práci dirigentky zboru?

Pekné je spoločné zladenie tónov skladieb, ktoré spievame, no ešte krajšie je, keď je cítiť aj spoločné zladenie srdca tých, ktorí spievajú a hrajú. Najkrajšie sú pre mňa chvíle, kedy pri pohľade na spievajúcich a hrajúcich ľudí vidím rozžiarené tváre, radosť a nadšenie. A najpozbuďujúcejšie sú pre mňa okamihy, keď nám poslucháči vyjadria spätnú väzbu slovami, že cez náš spev a hudbu boli bližšie k Bohu. V týchto chvíľach si poviem, že práve o toto ide a práve kvôli tomu sa oplatí namáhať a priniesť obeť v tejto službe.

Čo je ťažké na dirigentskej práci?

I keď ma každý nácvik stojí čas a energiu, nemôžem povedať, že by to bolo pre mňa ťažké. Naopak, aj námaha je dôležitá a potrebná. Čo je však pre mňa najťažšie sú predsudky ľudí voči osobe dirigenta. Veľmi ťažko sa mi počúva, keď sa dozviem, že dirigent je vnímaný ako človek, čo sa pred ostatnými len ukazuje. Hm, je to vlastne nepochopenie toho, čo dirigent robí. Smutné je, že existencia speváckeho zboru je niektorými osobami vnímaná ako zloženie ľudí, ktorí nič nerobia, „len“ spievajú. Takýto pohľad na zbor vychádza najpravdepodobnejšie od tých, ktorí nemajú tušenie, čo obnášajú

tvrdé, náročné nácviky, často do neskorých večerných hodín. Preto je pre mňa prekonávanie ľudských predsudkov oveľa ťažšie než prekonávanie náročných skladieb.

Nezabudnem, ako sa mnohým zatajovale dych, keď sme si pod Tvojou taktovkou v našom kostole prvýkrát vypočuli Händlovo Aleluja.

Nedá sa zabudnúť na január v roku 1995, keď som sa za veľmi zaujímavých okolností dostala k nahrávke a k partitúre skladby „Aleluja“ z Händlovoho oratória Mesiáš. Po vypočutí nahrávky som bola touto skladbou tak zasiahnutá, že vo mne dennodenne rástla túžba zaspievať ju aj v našej farnosti. Spomínam si, že keď som sa o tejto túžbe zmienila pred niektorými odborníkmi z hudobnej oblasti, vysmiali ma a snažili sa ma presvedčiť o nemožnosti jej zrealizovania v našich podmienkach. Mňa to však neodradilo. Händlovo Aleluja mi nedalo pokoj, sprevádzalo ma všade, bola som tou skladbou nadšená. Práve vďaka tomuto nadšeniu som si pred Veľkou nocou vo februári v roku 1995 dovolila zvoliť spevákov z mládežníckeho zboru, zo speváckeho zboru Carmel a zo zboru Sv. Cecílie a predstavila som im svoj zámer, ktorý som chcela uskutočniť počas Veľkej noci. V tom čase som mala osemnásť rokov a vedomie, že stojím pred ľuďmi rôzneho veku mi prinášalo trému, obavu a strach z prijatia môjho plánu, no zároveň mi moje nadšenie nedovoľovalo mlčať. Doteraz som presvedčená, že to bol Duch Svätý, ktorý mi vnukol myšlienku spojiť znovu tieto zbory a spievať spoločne. Živo si pamätám, ako som zboristom prvýkrát pustila audionahrávku tejto veľkolepej skladby. Po vypočutí ostali všetci v úzase, no zároveň plní pochybností a dokonca presvedčenia, že skladbu nezvládneme. Mňa to však opätovne neodradilo a nehovorila som ľuďmi, že to aspoň skúsime. Hneď sme sa rozdelili do štyroch skupín podľa hlasov a každú skupinu si prebrali vedúci skupín, ktorých som už dopredu naučila patričný part. Rozdelili sme sa do štyroch miestností na farskom úrade a začali sme cvičiť. Bolo to také silné a dojímavé, že pochybnosti ustupovali a u všetkých rástlo nadšenie. Je to veľmi náročná skladba, no napriek tomu mali speváci chuť pravidelne sa stretávať na nácvikoch. Zároveň som oslovila učiteľov a žiakov Základnej umeleckej školy v Spišskej Novej Vsi a požiadala o spoluprácu pri hudobnom doprovoде. A aký bol výsledok? V tom roku zaznelo chrámom prvýkrát Händlovo Aleluja, z ktorého sa stala naša „veľkonočná hymna.“ Keď sa vrátim k otázke o začiatkoch môjho dirigovania, tak práve Veľkou nocou v roku 1995 sme odštartovali spoločné nácviky troch speváckych zborov a hudobníkov.

Ktorá je Tvoja najobľúbenejšia skladba?

Je to otázka, na ktorú nepodám jednoznačnú odpoveď. Tých skladieb je viac a stáva sa mi, že každý rok ma zaujme a obľúbim si vždy novú, ktorá sa ma silne dotkne a ktorú mám túžbu predstaviť a naučiť aj iných. Spomínané Händlovo „Aleluja“ a „Hoden je Baránok“ z oratória Mesiáš sú pre mňa skladbami, ktoré sa mi hlboko zapísali do srdca. V poslednej dobe sú to taktiež skladby od pápežského skladateľa a dirigenta z Vatikánu Marca Frisinu ako sú: „Ktože nás odlúči“, „Hľa, tu som“, „Pieseň Baránka“.

Odiaľ čerpáš inšpiráciu pre nový repertoár zboru?

Kontakty s dirigentmi iných zborov sú zároveň prostriedkom na nové notové materiály. V dnešnej dobe sú už dostupné aj internetové stránky s hudobnými materiálmi. Často ma inšpirujú skladby, ktoré počúvam z rôznych nahrávok a ku ktorým sa potom snažím dostať zo všetkých síl. Vďaka som aj svojmu manželovi, ktorý ma v hľadani notového materiálu a partitúr veľmi podporuje. Mnohokrát nájde aj také noty, o ktorých som bola presvedčená, že sú pre nás nedostupné. Dokonca mal odvahu napísať priamo autorom niektorých skladieb a prosíť ich o autorské práva. Keďže vo väčšine prípadov sa dostávam ku skladbám zo zahraničia, je potrebné všetky zahraničné texty preložiť a prispôbiť originálnemu notovému zápisu, čo si vyžaduje tiež veľa času a trpezlivosť najbližších.

Kolko hodín trvá nácvik „koncertu“ na Veľkú noc alebo Vianoce?

Doteraz som to nikdy neprepočítavala na hodiny, no príprava veľkých slávností, akými sú Veľká noc, Vianoce, či prímieň sväté omše trvá približne mesiac, niekedy aj dlhšie. V rámci mesačnej prípravy realizujeme nácviky trikrát do týždňa (väčšinou v utorok, štvrtok a v sobotu). Príprava vyžaduje trpezlivosť a ochotu nielen z mojej strany, ale najmä zo strany spevákov, ktorí podstupujú aj niekoľkohodinové učenie nových skladieb alebo precvičovanie starších už „zabudnutých“ piesní. Okrem speváckej prípravy sú to tiež nácviky zvlášť s hudobníkmi. Pred pripravovanou akciou každého z hudobníkov kontaktujem telefonicky, prípadne osobným stretnutím, na ktorom im dodám potrebný notový materiál. Niekedy sa stáva, že hudobné doprovody sama dotváram tesne pred akciou, takže až priamo na nácviku vidia a prvýkrát hrajú nové veci. Práve tam sa odrazá veľký talent našich hudobníkov, ktorí dokážu zahrat mnohé veci z listu. V rámci hudobného doprovodu nemôžem zabudnúť na dôležitú osobu v našom zbere, ktorou je Janka Dzurňáková. Práve ona, naša organizátka, mi mnohokrát pomohla pri tvorbe nôt a ich prepísaní do počítačovej podoby, za čo som jej nesmierne vďačná. Pár dní pred pripravovanou akciou máme spoločné skúšky, na ktorých zladujeme spev s hudobným doprovodom.

Na tomto mieste chcem zo srdca poďakovať všetkým spevákom a hudobníkom nášho zboru, ktorí sú už niekoľko rokov ochotní vytvárať toto spoločné dielo a umocňovať oslavu Boha pri liturgických slávnostiach.

Ktorý spevácky zbor je pre Teba vzorom?

Mojím veľkým vzorom je Pápežský zbor pre Rímsku diecézu – už vyššie spomínaného pápežského skladateľa a dirigenta Marca Frisinu. Ide o veľký miešaný spevácky zbor, ktorý

doprevádza orchester. Pri jeho počúvaní nemôžem mlčať a vtedy je mojou jedinou túžbou chváliť Boha. Veľkou inšpiráciou pre mňa je aj známy poľský skladateľ a dirigent Piotr Rubik. Neviem síce skákať ako on, no jeho nadšenie a radosť z hudby mi tiež nedá sedieť.

Vaše hudobné CD, ktoré vyšlo v roku 2008 je veľmi pekné. Neuvažujete o vydaní nového CD?

Podobnú otázku mi položilo už viac ľudí. Prísunom nových skladieb v našom repertoári uvažujem aj o ich zachytení na CD. Zatiaľ je to však len v štádiu uvažovania, pretože nahrávanie a vydanie nového CD vyžaduje nielen zapálenie spevákov, hudobníkov, dirigentky, ale aj finančné prostriedky, ktoré sú k tomu potrebné a ktorými, žiaľ, momentálne nedisponujeme.

Máš obľúbeného svätca, ku ktorému sa utiekaš v tejto službe?

Mojím obľúbeným pomocníkom z radov oslávenej Cirkvi je mních a veľký učenec Herman z Reichenau. Nie som si istá, či je blahoslavený alebo už svätý, no jeho životný príklad ma silne dojal a oslovil. Vďaka čítaniu knihy „Dokonala sloboda“ som viac spoznala jeho život a stal sa pre mňa veľkým vzorom práve v liturgickej službe.

Poznáš Ťa ako radostnú, usmievavú, ochotnú a obetavú. Obdivujem Tvoj talent a počas sviatkov prichádzam na každú svätú omšu, na ktorej zbor spieva, lebo ma to nesmierne obohacuje. Čo Ťa povzbudzuje pokračovať v tejto neľahkej práci?

Pokračovať ďalej v tejto službe vychádza z túžby obohacovať druhých a posilňovať ich vzťah k Bohu. Je to motor, ktorý ma ženie dopredu. Sama cítim, ako ma táto služba zblízuje s mojím Najvyšším Dirigentom. Mám radosť keď sa On oslavuje cez nás a srdcia iných sa otvárajú pre Neho cez náš spev a hudbu. Práve kvôli tomu pokračujem v tejto službe.

Áké máš plány v oblasti rozvíjania zborového spevu vo farnosti?

Mojou túžbou je naďalej slúžiť pri liturgických slávnostiach v jednote so speváckmi a hudobníkmi akejkol'vek vekovej kategórie. Dvere k nám sú otvorené pre každého, kto rád spieva alebo hrá na nejakom hudobnom nástroji. Radi by sme uvítali aj strednú vekovú kategóriu, ktorá začala v zbere absentovať. Teším sa na ďalšie liturgické slávnosti a akcie, počas ktorých budeme mať príležitosť spievať a hrať na Božiu oslavu.

Za rozhovor úprimne ďakujeme a vyprosujeme veľa požehnaní!

Letné sústredenie detských speváckych zborov

TEXT: VERONIKA SEBÖOVÁ

5. júl 2012, streda, obyčajný letný deň. Pre náš spevácky zbor Svetlušky však znamenal začiatok druhého letného tábora.

Do Toporca sme sa vybrali autobusom. Cestou sme sa zastavili i po spevákov z Harichoviec. Po dlhej trase nás privítala fara v Toporci i tunajší pán farár. Hneď sme sa rozdelili do izieb, vybalili veci a potom už netrpezlivo čakali na ďalší program. V prvý deň to bola príprava menoviek, schránok na poštu, veselé zoznamovačky, večer poriadna opekačka, veľká búrka, ale najmä veľa, veľa spevu. Každý deň sme sa pod dohľadom našich úžasných vedúcich čoraz viac zdokonaľovali v speve a hudobníci v hre na svojich nástrojoch. Výsledky nácvikov – naše umenie sme potom predviedli v kostole na večerných, ale aj ranných svätých omšiach.

Posledný deň bol plný prekvapení. Kto by bol povedal, že v deň odchodu, kedy by sme sa mali baliť a upratovať, sa vyberieme na výlet? A nie na obyčajný. Išli sme na Lubovniansky hrad. Už z diaľky nás vítali herci. Predviedli nám show s dravými vtákmi i zatancovali brušné tance. Spolu s pani sprievodkyňou sme si prezreli celý hrad – kaplnku, mučiareň, pivnice, pivovar. Okolie hradu sme obdivovali z vyhliadkovej veže, na ktorú sa bolo potrebné vyštverať po stosedmich schodoch! Zaujímavosťou bol i znižujúci sa strop. Čím vyššie sme stúpali, tým viac sa znižoval. Po prehliadke hradu sme sa posilnili obedom a prezreli si blízky skanzen s malými domčekmi a kostolíkom.

Tento tábor nám dal veľmi veľa – nezabudnuteľné zážitky, milé dobrodružstvá, nenahraditeľných priateľov, nové poznatky a najmä, nádherné spomienky.

eRkársky tábor

TEXT: VERONIKA STANČÁKOVÁ

7. august 2012, deň veľkého eRkárskeho tábora na Orave, čas odmeny deťom za pravidelné stretnutia počas školského roka, za snahu a ochotu, s ktorou prichádzali každú druhú sobotu v mesiaci na Farský úrad so spoločným cieľom – stretnúť sa a bližšie spoznať Boha cez rôzne hry. V tento deň sa partia 40 eRkárov vo veku 10 - 15 rokov spolu s deviatimi animátormi vybrala na Oravu, do dedinky Rabčice. Až do 13. 8. 2012 sme spoloč-

ne prežili super tábor s názvom NIKDY TO NEVZDÁVAJ. Cez rôzne aktivity a súťaže, ako napríklad Challenge day, si účastníci vyskúšali ako Boh pomáha v každej chvíli a že hlavne s Ním dokážeme prekonať všetky prekážky, ktoré nám v živote prichádzajú do cesty. I vďaka tomuto zisteniu všetci odchádzali z tábora s úsmevom na tvári. Veríme, že do budúceho roka sa táto radosť znásobí a bude nás opäť viac.

Biblická olympiáda

TEXT: LÝDIA SZIGETIOVÁ

FOTO: AUTORKA

Ministerstvo školstva a Konferencia biskupov Slovenska vyhlásili v uplynulom školskom roku už jedenásty ročník Biblickej olympiády. Cieľom tejto súťaže

1. miesta na dekanátnom kole na Gymnázium sv. Františka z Assisi v Levoči sme začali s prípravou scény a štúdiom Svätého Písma na diecézne kolo. Úlohy boli zamerané na vedomosti, na posolstvo biblického textu, rôzne transformácie biblického textu – audioukážky, scénku, biblický obraz, identifikáciu postavy v inzerátoch a na biblický zemepis. Na diecéznom kole v Spišskej Kapitule sme sa umiestnili na 2. mieste s iba polbodovým rozdielom.

Úlohou biblickej olympiády je podnietiť žiakov k štúdiu Biblie a na základe biblických príbehov pochopiť odkazy Božieho slova pre náš každodenný život. Súťaž bola pre nás povzbudením pravidelne čítať Sväté Písmo a rozjímať o ňom. Už teraz sa tešíme na prehĺbenie vedomostí z kníh, určených na najbližšiu biblickú olympiádu.

Biblická olympiáda – úspešní reprezentanti

je výchova k hodnotám a medziľudským vzťahom na základe spoznávania biblických postáv a udalostí. Predmetom súťaže sú vybrané knihy Svätého Písma, konkrétne v tomto roku to bola zo Starého zákona kniha Genézis a z Nového zákona Evanjelium podľa Marka. Spoločnou teologickou témou, ktorá spája obe časti Písma je naplnenie prislúbení a opisovaná cesta viery. Súťaž má podľa Organizačného poriadku Biblickej olympiády päť postupových kôl: triedne, školské, dekanátne (okresné), diecézne (krajské) a národné kolo. Do súťaže sa v šk. roku 2011/2012 zapojilo 83 základných a 28 stredných škôl Spišskej diecézy. Tak, ako po iné roky, zapojená bola aj naša škola. Po absolvovaní školského kola reprezentačný tím tvorili: Katarína Lačná, Lýdia Szigetiová a Miloš Melega. Na súťaž nás so záujmom pripravoval náš pán kaplán, Pavol Garbiar. Po úspešnom obsadení

Vy ste soľou zeme

TEXT: KATARÍNA PROKSOVÁ

FOTO: REDAKCIA

Dňa 30. júla 2012 slávil svätú omšu v Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Spišskej Novej Vsi novokňaz Ladislav Proks. Bol vysvätený v Španielsku córdobským biskupom Demetriom Fernándezom Gonzálezom. Spišská Nová Ves je mu blízka, lebo je jeho rodným mestom. Býval tu síce len dva roky, pretože rodina sa neskôr presťahovala do Prešova. Svätú omšu celebroidal s pátrom Piom Jánom Kalinským OFM, kňazom a komisárom Svätej zeme v Prešove, ktorý tiež pochádza z nášho mesta. Svätou omšou sme s nimi vytvorili spoločenstvo Božieho ľudu. V homílii nás novokňaz Ladislav povzbudil, že prenikaním do podstaty

Stretnutie s novokňazom Ladislavom Proksom a pátrom Piom Jánom Kalinským OFM

obety Krista na kríži nám Pán Ježiš pomáha niesť naše každodenné kríže.

Po svätej omši sa obaja kňazi stretli s farníkmi v priestore Farského úradu, kde ich privítal dekan farnosti, Anton Mišek. Novokňaz Ladislav Proks vydal na stretnutí svedectvo o tom, ako si ho Pán povolal do kňazstva v seminári Redemptoris Mater pre novú evanjelizáciu. V šestnástich rokoch, v najkritickejšom období svojej mladosti prijal pozvanie od svojej krstnej mamy na katechézy Neokatechumenátnej Cesty v Prešove.

Neokatechumenátna Cesta vznikla v roku 1964 v Španielsku. Mocne ohlasované slovo Kikom Argüllom a slečnou Carmen Hernándezovou medzi chudobnými obyvateľmi madridskej štvrte dávalo vzniknúť novej skutočnosti – koinonii (spoločenstvu). Táto nová katechetická skúsenosť sa šírila v španielskych diecézach a neskôr po celom svete. Evanjelizačným ovocím Neokatechumenátnej Cesty sú putujúci katechisti (itineranti), rodiny na misiách, semináre Redemptoris Mater a ľudové misie. V blahej pamäti pápež Ján Pavol II. výstižne definoval Neokatechumenátnu Cestu ako itinerár katolíckej formácie, platný pre súčasnú spoločnosť a dnešné časy. Spoločenstvo pomáha objavovať neokatechumenom potrebu neustáleho obrátenia a dospievania vo viere.

Toto spoločenstvo mu pomohlo prekonať osobnú krízu a stalo sa vhodným prostredím, kde vykličilo a dozrelo jeho povolanie pre kňazský život. Na svetovom stretnutí mládeže so Svätým Otcom v Toronte v roku 2002, ktorého témou bol citát z Matúšovho evanjelia „*Vy ste solou zeme... Vy ste svetlom sveta*“ (Mt 5,13-14) prijal Pánovo volanie. Na priblíženie atmosféry tohto volania si pripomeňme slová Svätého Otca Jána Pavla II., kto-

ré raz povedal na stretnutí s mládežou neokatechumenátnych spoločenstiev: „*Som vďačný rodičom, rodinám a spoločenstvám, ktoré dokážu vždy a všade dať impulzy vzrastu a dozrievaniu povolání ... Som vďačný Vašej rodine a Vášmu spoločenstvu. Nech Pán požehná dielo povolání Vašej veľkej rodiny, ktorá rastie zo dňa na deň.*“ Po svetovom stretnutí mládeže sa chlapci, ktorí cítili povolanie ku kňazstvu stretli s iniciátorom Neokatechumenátnej Cesty, Kikom Argüellom v Taliansku. Boli losovaním rozdelení do seminárov Redemptoris Mater. Semináre sú diecézne, medzinárodné a dnes sú už v osemdesiatich dvoch štátoch sveta. Charakteristické znaky týchto seminárov môžeme zhrnúť do troch bodov: diecézny charakter, perspektíva novej evanjelizácie – misie s rodinami a paralelné pôsobenie seminaristov v neokatechumenáte a v seminári. Seminárne štúdiá sú prerušované za účelom absolvovania pastoračnej praxe priamo na misiách, aby každý zo seminaristov zakúsil pravdivosť Evanjelia a utvrdil sa vo svojom povolaní. Prvé roky sú kňazi v službe diecézy vo farskej pastoračii ako diecézni kňazi a podľa svojho uváženia ich biskup uvoľňuje pre misie s rodinami, kdekoľvek na svete sú potrební. Ladislav bol určený do seminára v španielskej Córdobe. Vo svojom vystúpení nám priblížil život v seminári a podelil sa so skúsenosťou z pastoračnej praxe na misiách v Kostarike. Jeho prvým kňazským pôsobiskom bude juh Španielska, mestečko Rute s asi osemtisíc obyvateľmi.

Náš hosť bol vďačný za spoločenstvo, ktoré sme vytvorili a odovzdaný do našich modlitieb nám dal novokňazské požehnanie. Verím, že ho budeme posilňovať svojimi modlitbami, kdekoľvek ho Pán pošle, aby bol verným nástrojom

v Božích rukách pre novú evanjelizáciu.

Účastníkom stretnutia na Farskom úrade sa prihovril i františkán, kňaz a komisár Svätej zeme, páter Pio Ján Kalinský. Predstavil Komisaríat Svätej zeme v Prešove a priblížil Svätú zem – krajinu, v ktorej študoval, bol vysvätený za kňaza a niekoľko rokov pôsobil. Hovoril aj o problémoch na Blízkom Východe. Hlavným poslaním komisariátu je propagácia Svätej zeme na Slovensku, pretože Svätá zem je územie, kde nežijú len kresťania, ale aj členovia rôznych denominácií, s ktorými sa môžeme na tomto významnom mieste zjednocovať a duchovne spájať. Úlohou komisára je podporovať kresťanov na Blízkom Východe v sociálnej a charitatívnej oblasti, propagovať Svätú zem vhodnými prostriedkami, tlačou a ďalšími médiami, organizovať púte na sväté miesta, sprevádzať pútnikov a organizovať zbierky pre Svätú zem. Bližšie informácie o jeho činnosti môžete nájsť na webovej stránke: www.komisariat.sk. Ďakujeme Pánu Bohu za to, že bol medzi nami a podelil sa s nami so svojím poslaním. Sprevádzajme ho svojimi modlitbami a vyprosujme mu Božie požehnanie.

Novinky z Cirkevného gymnázia Š. Mišíka v SNV

TEXT: JANA MARCINČINOVÁ

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

Patronát nad kaplnkami

Naši študenti od nového školského roka 2012/13 začali svoj patronát nad tromi malými sakrálnymi stavbami – kaplnkami, ktoré sa nachádzajú na území našej farnosti. Prváci majú zverenú Kaplnku Ružencovej Panny Márie na Tarči, druháci sa starajú o Kaplnku sv. Anny pod Blaumontom a tretiaci o Kaplnku Najsvätejšej Trojice na Markušovskej ceste. Už 6. septembra 2012, v deň spomienky na bl. Matku Terezu, patrónku misií, sa naši žiaci pustili do čistenia im zverených kaplniek. Asi najviac práce mali tretiaci, pretože okolie ich kaplnky bolo veľmi znečistené. Našli tam odpad určený do

Vítazná fotografia – Braňo Endel, Čerešňové údolie

zberu, staré pneumatiky, plasty, matrace, linoleá. Na dôvažok, súdiac podľa stavu okolia, priestor slúži asi aj na združovanie asociálnych živlov. Nazbierali spolu dvanásť vriec odpadkov.

Patronát nad kaplnkami však nepozostáva len zo starostlivosti o vzhľad, ale aj zo štúdia histórie kaplniek od ich vzniku a až po súčasnosť. V rámci projektového vyučovania, ktoré zahŕňa viacero vyučovacích predmetov, budú žiaci pripravovať prezentácie a postery o jednotlivých kaplnkách a na konci školského roka výsledky svojej práce predvedú na školskej akadémii.

Našla sa Krajina – Nekrajina

Koncom júna 2012 sme vyhodnotili už 4. ročník našej obľúbenej fotosúťaže NAFO, tentoraz na tému: Hľadanie krajiny – Nekrajiny. Odborná porota v zložení fotografův Braňa Hanusa a Petra Dobrovského vybrala za najlepšiu a najviac k téme približenú fotografiu Človek dokáže „divy“ od Alice Vysokayiovej (bývalá IV.B). V žiackom bodovaní vyhral Braňo Endel z III.A s fotografiou Čerešňové údolie. Vítazné fotografie zo všetkých ročníkov sú vo veľkom formáte umiestnené na chodbe našej školy. Nech sa páči, prídte sa na nich pozrieť!

Plníme želania pána ministra školstva

Polovica nových žiakov - prvákov Cirkevného gymnázia Š. Mišíka sú skoro „čisti“ jednotkári. Všetci majú priemer známok do 1,9! Ide nám o kvalitu, nie kvantitu...

II. dekanátny miništranský futbalový turnaj

TEXT: PETER STANČÁK

FOTO: ĽUBOMÍR JAKUBOV

Je sobota, 1. 9. 2012, 8.30 h. Prichádzame na futbalové ihrisko do neďalekej dediny Letanovce. Parkovisko je plné, nemáme kde zaparkovať. Na ihrisku už pobejú a rozvíjajú sa malí aj veľkí futbalisti. Áno, sme tu správne, na II. dekanátnom miništranskom futbalovom turnaji. Po registrácii sme sa zadelili do skupín: starší od 9 rokov (8 tímov – Smižany A, Smižany B, Harichovce, Levočské Lúky, Spišská Nová Ves, Jamník, Spišské Tomášovce a domáce Letanovce) a mladší, do 9 rokov (9 tímov – Letanovce A, Letanovce B, Lieskovany, Smižany A, Smižany B, Chrašť nad Hornádom, Spišská Nová Ves, Spišské Tomášovce a Harichovce).

Po spoločnej modlitbe otvoril podujatie úvodným výkopom vdp. dekan Anton Mišek. Po náročných zápasoch, ktorých bolo dokopy okolo päťdesiat, sme si vychutnali pripravený guláš. Takto posilnení sme sa tešili odovzdávaniu medailí našim mladším trinástim miništrantom, ktorí sa umiestnili na peknom 3. mieste vo svojej skupine. No a my starší, aj keď v menšom počte (osem hráčov), sme tiež nesklamali a skončili sme rovnako na 3. mieste vo svojej skupine.

Všetci hráči si odniesli domov medailu s diplomom a so sladkosťou. Dokonca v našom tíme bol za najlepšieho strelca vyhlásený útočník, Michal Sebö. Domov si niesol medailu s diplomom, a krásnou vázou. Po skončení turnaja nám už neostávalo nič iné, len sa pobrat domov a zavesiť cennú medailu k tej zo zimného turnaja.

Dekanátna púť

TEXT: LUKÁŠ FRANKOVIČ

FOTO: ĽUBOMÍR JAKUBOV

V sobotu, 4. augusta 2012 sa uskutočnila dekanátna púť do Spišskej Kapituly. Zúčastnili sa jej aj veriaci z našej farnosti. Uctili si pamiatku niekdajšieho spišského biskupa Jána Vojtaššáka pri príležitosti 47 rokov od jeho smrti. V rámci púte bol pripravený program, ktorý otvorila svätá omša, slávená zo sviatku patróna kňazov – sv. Jána Mária Vianneyho. Celebroval ju otec biskup Štefan Sečka. Svätú omšu zakončila spoločná modlitba za blahorečenie biskupa Jána pri jeho hrobe v Kaplnke

Naši miništranti - futbalisti

Zápolských v Katedrále sv. Martina. Po nej nasledovalo hudobno-slovné pásmo o živote biskupa Jána Vojšašáka. Tvorili ho zamyslenia nad ťažkými životnými udalosťami biskupa - vykonštruovanými obvineniami, týraním a väznením. Hudobne dotvárali pásmo členovia mládežníckeho speváckeho zboru našej farnosti. Zúčastnení pútnici sa následne občerstvi-

li v kňazskom seminári. Súčasťou púte bola prehliadka katedrály a hrobov pod katedrálou s odborným výkladom. Púť zakončila spoločná modlitba na kapitulskom cintoríne pri hrobe zosnulého emeritného biskupa Františka Tondru.

Odpust v Schulerlochu

TEXT: DANIELA FILIPPOVÁ

V nedeľu, 15. 7. 2012 sa konala odpustová slávnosť Panny Márii Škapuliarskej v Schulerlochu. Po modlitbe svätého ruženca bola slúžená svätá omša, ktorú celebroidal duchovný otec Bosých Karmelitánov z Lorinčíka. Do našej farnosti zavítal už po druhýkrát. Na kázni nám pripomenul dôležitosť ticha v našom živote. Po skončení slávnostnej svätej omše všetci záujemcovia mohli prijať škapuliar a s ním milosti, ktoré Panna Mária ponúka. O prijatie škapuliara bol veľký záujem. Veď kto by nechcel prijať Máriinu pomocnú ruku, aby sa dostal do neba a bol spasený? Po svätej omši bola mož-

nosť prispieť na vybudovanie plánovaného kláštora Bosých Karmelitánov kúpou sladkých karmeliek, liečivých čajov alebo iných drobností. Po nasýtení našej duše prišli na rad hladné žalúdky. Pochutnali sme si na opekaných klobáskach a kochali sa krásou a tichom pútnického miesta.

eRko rodiny Spiš na dovolenke

TEXT: MONIKA DOBROVSKÁ

FOTO: PETER DOBROVSKÝ

Leto je časom oddychu a dovoleníek, a tak sa naše spoločenstvo siedmich rodín - eRko rodiny SPIŠ, začiatkom augusta 2012 vybralo utužovať vzťahy a kondíciu na týždňovej dovolenke vo Veľkej Fatre. Spoločne s našimi deťmi sme zdolávali horské hrebene, oddychovali pri vode a erali si sily v loptových hrách. Večery vyplňali spoločné rozhovory na rôzne témy. Úsmev, radosť a krása prírody nás sprevádzali počas celého týždňa, za čo patrí Pánu Bohu veľká vďaka.

Úspech žiakov ZŠ sv. Cyrila a Metoda

TEXT: DANA MURÁNSKA

Teší nás, že dvaja žiaci deviateho ročníka ZŠ sv. Cyrila a Metoda v Spišskej Novej Vsi získali Goethe-Zertifikat A2 a Goethe-Zerifikat B1 Spoločného Európskeho rámca pre jazyky. Nemecké jazykové skúšky sa uskutočnili v Košiciach v dňoch 30. júna 2012 a 7. júla 2012 v spolupráci s Goetheho inštitútom.

eRko dovolenka vo Veľkej Fatre

Služba žalmistu

TEXT: GABRIELA MITRÍKOVÁ

Každého z nás Boh obdaril mnohými talentami a schopnosťami. Do každého zasial semienko reči, tanca, športu či spevu. Avšak semienko nevyklíči, ak sa o neho nebudeme starať. Boh túži po tom, aby sme dary od neho využívali, aby sme ich rozvíjali a mohli tak slúžiť iným a potešovať ich.

V našej farnosti Boh obdaril mnohých ľudí i hudobným talentom. Oni tento talent nezakopali, práve naopak, pustili sa

do „obchodovania“ s ním, aby ho rozmnožili. Vložili svoj talent do konkrétnej služby – služby žalmistu.

Kto je vlastne žalmista? Ide o funkciu pochádzajúcu zo starých židovských obradov. Úlohou žalmistu je spievať žalm alebo iný biblický text medzi čítaniami počas slávenia liturgie. Žalm je veľmi hlbokým a silným biblickým textom, ktorý sa dotýka každého človeka. Je síce často veľmi obrazný, týkajúci sa konkrétnych udalostí v Starom zákone, no je nepochybne stále aktuálny i v dnešnej dobe.

Služba žalmistu má v našej farnosti už skoro dvadsať rokov svoje pevné miesto. V súčasnosti sa jej venuje asi dvanásť mladších i starších, ktorí sa pravidelne stretávajú a pripravujú na spievanie žal-

mov pri svätých omšiach v nedeľu a počas týždňa. Ak by sme mali službu žalmistu charakterizovať niekoľkými slovami, boli by to iste slová: radosť, obeta a zodpovednosť. Radosť pramení z vedomia, že prostredníctvom spevu žalmov môžeme hovoriť o Bohu, môžeme vyzývať ľudí k oslave Boha, svedčiť o tom, aký je dobrý... Obeta a zodpovednosť sa týkajú hlavne času, ktorý žalmista dáva tejto službe.

Sv. Augustín povedal: „Kto spieva, dvakrát sa modlí.“ Preto poďme znásobiť naše modlitby spevom! Ak rád spievaš a máš chuť slúžiť Bohu a ľuďom aj svojím spevom, pozývame ťa medzi nás! Rád ťa o nich poinformuje každý žalmista, ktorého na svätej omši stretneš. ■

Miništranti na muške

TEXT: D. LESŇÁK, M. SMORADA
SNÍMKA: MARIÁN SMORADA

Miništrovanie ako služba

Slovo miništrant pochádza z latinského slova *ministrare*, čo v preklade znamená **posluhovať pri stole**. Už v počiatkoch Cirkvi sa táto služba ukázala ako veľmi potrebná. Bola zverovaná mladým, čestným, ochotne počúvajúcim i konajúcim chlapcom, takým, ktorí z celého srdca milovali Pána Boha a chceli mu bez výhrad slúžiť.¹ Aj v dnešnej dobe sa stretávame, najmä s chlapcami, ktorí vykonávajú túto službu. Ani dievčatá z nej nie sú vylúčené. Niektoré úlohy zveruje Cirkev aj laikom, aby mohli mať hlbšiu účasť na slávení svätých tajomstiev a služba miništranta k nim nepochybne patrí.

Patrónmi miništrantov sú sv. Tarzcius, mučeník, ktorý bol dobitý na smrť, keď niesol eucharistického Krista kresťanom do väzenia a sv. Dominik Savio, zverenec Dona Bosca, ktorý je známy svojím výrokom: „*Radšej zomrieť ako zhrieť*.“

Miništrovanie vo farnosti

Do miništrovania sa môže zapojiť ktokoľvek. Je vhodné, aby bol budúci miništrant od malička vedený vo viere rodičmi. Čo sa týka veku, odporúča sa, aby už chlapci, ktorí sa pripravujú na Prvé sväté

prijímanie, slúžili Pánovi pri oltári. Vek miništranta nie je ohrozený. Aj v našej farnosti máme miništrantov, ktorí sú starší ako dvadsať rokov.

Chceme aj takouto formou vyzvať rodičov, aby povzbudili chlapcov stať sa miništrantmi. Stačí, ak prídu aspoň pätnásť minút pred svätou omšou do sakristie v ktoromkoľvek kostole. Kňaz a skúsenší miništranti sa ich s radosťou ujmu. Miništrantské oblečenie je k dispozícii. Je vhodné, ak prvýkrát prídu aj s rodičmi, alebo si dohodnú miništrovanie s kňazom vopred.

Miništrantské stretká

Od septembra minulého roku sa niektorí chlapci, miništrujúci na detských svätých omšiach, začali pravidelne stretávať raz za dva týždne. Cieľom týchto stretnutí je formácia chlapcov. Služba miništranta si vyžaduje znalosti aj nad rámec náboženskej výchovy. Preto sa na stretnutiach snažíme dopĺňať informácie, ktoré sa nenaučia na hodinách náboženstva. Nie všetky „stretká“ sú o vzdelávaní, mnohé sú vedené hravou formou, v ktorej

sa zároveň utužujú vzťahy medzi chlapcami a vytvára sa spoločenstvo. Niekedy si chlapci zahrajú v telocvični floorball alebo futbal, zúčastnia sa výletu, či iných aktivít.

Voľnočasové aktivity miništrantov

Najoblúbenejším športom chlapcov je jednoznačne futbal. Ani miništranti nie sú výnimkou. V rámci Spišskonovoveského dekanátu sa organizujú miništrantské futbalové turnaje, do ktorých sa zapájajú aj naši miništranti. Toto leto, každú nedeľu, v rámci prípravy na futbalový turnaj, absolvovali mladší miništranti pod vedením starších po prvýkrát pravidelný futbalový tréning. Futbal je jeden z možných prostriedkov ako pritiahnúť a motivovať chlapcov k miništrovaniu a zároveň utužovať vytvorené priateľské vzťahy. Aj takýmto spôsobom sa snažia v poslednej dobe tunajší starší miništranti spolu s kňazmi evanjelizovať. ■

¹podľa: LUSCOŇ, J.: *Služba Bohu a ľudom*. 1997. Bratislava : Katechetická komisia KBS, s. 32. ISBN 80-88680-09-3.

Lektorstvo

TEXT: RASTISLAV TOMEČKO

Veľmi dôležitou súčasťou svätej omše je čítanie Božieho slova. Božie slovo má byť pre nás, veriacich, obohatením, máme z neho čerpať silu, pokoj a nádej pre náš každodenný život.

Aby sme si zo svätej omše odniesli čo najviac, je potrebné byť pozorný a vnímavý, čo nám chce aktuálne čítanie povedať, ako sa nám chce daným slovom prihovoriť Boh. Zodpovednou osobou, ktorá čítania prednáša – číta, je lektor. Táto služba pochádza už zo židovského náboženského života. V minulosti bol lektorát druhým stupňom nižších svätení; dnes patrí medzi tzv. cirkevné služby – „ministériá“, a nie je už vyhra-

dený len kandidátom kňazstva, ale možno ho zveriť aj laikom. Úlohou lektora v liturgickom zhromaždení je prednes čítaní zo Svätého Písma tak, aby sa u veriacich pri počúvaní posvätných čítaní vznietila v srdci láska k Božiemu slovu a živý záujem oň. Preto je veľmi dôležitá príprava samotného lektora, spočívajúca v duchovnej príprave a v morálnej zodpovednosti. Duchovná príprava tkvie v dvojakej výchove - biblickej a liturgickej.

Úlohou biblickej výchovy je usilovať sa, aby lektori mohli porozumieť čítaniam v ich kontexte a svetlom viery pochopiť jadro zjavenej zvesti. Liturgická výchova má lektorom poskytnúť určitú schopnosť chápať zmysel či štruktúru liturgie slova a vzájomný vzťah medzi liturgiou slova a liturgiou Eucharistie. Pre lektora je tiež nevyhnutná účasť na stretnutiach lektorov. Stretnutia nie sú pravidelné. Na nich sa oboznamujeme

s daným textom zo Písma, snažíme sa o pochopenie náročného textu a jeho liturgický význam, čítame text primeranými výrazovými prístupmi, nacvičujeme zrozumiteľnosť čítania či správnu výslovnosť.

Radi by sme oslovili všetkých, najmä mladých, aby sa zapojili do tejto služby. Naša farnosť veľmi potrebuje príkladných a zodpovedných lektorov, ktorí môžu do života vnášať hodnotnosť poznania Svätého písma a čerpať z neho potrebné milosti do života. V prípade záujmu nás môžete kontaktovať na: rastislavt.6@gmail.com, stancakova.maria@gmail.com, alebo na tel. číslach 0902 283 766, 0902 253 221. Najbližšie stretnutie sa uskutoční na Farskom úrade dňa 16. 10. 2012. Srdečne pozvaní sú všetci lektori. Už teraz sa však tešíme na nových lektorov, ktorí prijímú pozvanie čítať Božie slovo – slovo, ktoré dodáva potrebnú múdrosť, silu a zmysel životu. ■

Spišiaci po stopách svätých

TEXT: MAGDALÉNA A LÝDIA SZIGETIOVÉ • FOTO: MICHAL PÁSZTOR

Pútnici k Nursii

V dňoch 9. – 19. júla 2012 sme putovali po stopách svätých v Taliansku. Veľká vďaka patrí nášmu obetavému sprievodcovi a duchovnému otcovi, Ľuboslavovi Hromjákovi, ktorý pre nás celú púť pripravil. V rokoch 2000 – 2002 pôsobil ako kaplán v Spišskej Novej Vsi, potom študoval päť rokov cirkevné dejiny na Gregoriánskej univerzite v Ríme. V súčasnosti vyučuje v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule a na Katolíckej univerzite v Ružomberku, a zároveň pôsobí ako výpomocný duchovný v Spišskom Podhradí. Putovali s nami aj náš bývalý kaplán Michal Pásztor a bohoslovec Peter Matis, ktorí sa podieľali na modlitbách a liturgiách. Vytvorili sme spoločenstvo 54 ľudí z rôznych farností: Spišské Podhradie, Spišská Nová Ves, Smižany, Ružomberok, Oravská Polhora, Šaštín - Stráže a Bratislava.

Cestu sme začali návštevou niektorých slovenských pútnických miest. Prvú svätú omšu sme slávili v Skalke pri Trenčíne, kde žili sv. Andrej Svorad a Benedikt. Navštívili sme Velehrad na Morave, Kopčany, kde sa nachádza jediný kostolík z obdobia Veľkej Moravy a Šaštín - Stráže. Skoro ráno nás vítala Padova s Bazilikou sv. Antona a Sanktuáriom sv. Leopolda Mandiča. Po dlhej ceste nám dobre padlo kúpanie v mori. Prekvapením pre

nás bola návšteva Florencie, kde sme videli Chrám sv. Marka, dominikánsky konvent sv. Marka s maľbami blahoslaveného Fra Angelica, Baziliku sv. Vavrinca, Katedrálu Panny Márie kvetov a námestie so sochou Dávida od Michelangela. Svätú omšu a večery sme sa modlili na La Verne - mieste, kde sv. František dostal stigmy. Ráno sme v Bazilike Santa Maria degli Angeli v Porciunkule - kaplnke, kde sv. František zomrel, spievali jeho ďakovné piesne. V Bazilike sv. Kláry v Assisi sme si uctili sv. Kláru a v Bazilike sv. Františka sme sa pomodlili pri jeho hrobe. Naša cesta pokračovala do Bolseny, miesta 1. eucharistického zázraku a tiež Orvieta, kde sa nachádza korporál s kvapkami krvi. Zároveň sme si uctili sv. Kristínu pri jej hrobe. Ďalší deň sme začali v Nursii a Subiacu po stopách súrodencov sv. Benedikta a sv. Školastiky. Po zhladnutí filmu o sv. Rite sme sa ocitli v Cascii. Svätú sme prosili o pomoc a potrebné milosti. Odniesli sme si odtiaľ vďaka nášmu sprievodcovi relikviu sv. Rity pre farnosť Oravská Polhora. Nemohli sme obísť Rím, kde sme prechádzajúc okolo Kolosea došli do Baziliky sv. Klimenta. Po svätej omši sme zostúpili k hrobu sv. Cyrila a pokračovali do Chrámu sv. Ignáca Antiochijského, Baziliky Santa Maria Sopra Minerva, kde je pochovaná sv. Katarína Sienská a blahoslavený Fra Angelico, Baziliky dvanástich apoštolov, v ktorej sú pochovaní sv. Filip

a Jakub i Pantheonu - bývalého pohanského chrámu. Od Anjelského hradu sme po ulici Via Conciliazione došli do Baziliky sv. Petra, kde sme zotrvali pri hrobe blahoslaveného Jána Pavla II. a zaspievali pápežskú hymnu. Nasledujúci deň sme začali v Aquine, odkiaľ pochádzal sv. Tomáš Akvinský. Pokračovali sme v Monte Casino, čo je najstarší benediktínsky kláštor, kde zomrel sv. Benedikt. V Mungano del Cardinale v blízkosti Neapolu sme si uctili sv. Filoménu, ktorá pomáha chorým s očnými problémami. Na sviatok Karmelskej Panny Márie sme slávili svätú omšu v mariánskej svätyni Monte Vergio. Po odspievaní akatistu k Bohorodičke sme sa ocitli v Bari, kde je pochovaný sv. Mikuláš, patrón východných cirkví a zároveň Prešovskej eparchie. Večer sme navštívili Múzeum pátra Pia v San Giovanni Rotondu. V novej nádhernej podzemnej bazilike vykladanej mozaikami od Rupnika sme mali možnosť dotknúť sa truhly pátra Pia. Naša púť pokračovala na vrch Monte Sant Angelo, ktorý je jediným miestom na svete, kde sa zjavil sv. Michal Archanjel. V Manoppello sme videli šatku, na ktorej je otláčená tvár Pána Ježiša. V Lorete kľáčiac pri domčeku Panny Márie, ktorý bol zázračným spôsobom prenesený z Nazareta, sme sa modlili Loretánske litánie. Navštívili sme aj San Maríno a Amalfský záliv odkiaľ bolo vidno sopku Vezuv. Púť sme zakončili ďakovnou svätou omšou v Hronskom Beňadiku.

Slová nášho sprievodcu nám prenikali hlboko do srdca. Cez modlitby liturgie hodín, litánií a ružencov sme odovzdali svoje prosby, vďaka a chvály Bohu. Na záver slov našej pútničky: „Nieкто raz povedal, že ak chce byť nieкто bohatý, má čítať životopisy bohatých. Pre nás, pútnikov, by sme mohli toto odporúčanie aplikovať na „ak chceš byť svätý, čítaj životopisy svätých.“ Táto púť bola takýmto „čítaním“. Nikto zo svätcov to nemal v živote jednoduché. Všetci prežívali duchovné boje, ale napriek tomu ostali verní Kristovi. Počas tejto púte sme si uvedomili, aké je úžasné, že už tu na zemi môžeme tvoriť spoločenstvo s nimi. Za ich pomoci a podľa ich vzoru sa aj v dnešnej dobe každý z nás môže stať svätým. Snažme sa už dnes začať budovať svoju svätosť tým, že dáme Bohu prvé miesto v živote a dovolíme mu, aby cez nás pôsobil všade tam, kam nás on pošle. ■

Pútnické miesto Vysoká nad Uhom

TEXT: ALENA HEGENBARTOVÁ • SNÍMKA: WWW.DOMCEK.ORG

Koniec Druhej svetovej vojny, od východu Slovenska postupuje front, ruskí vojaci postupne oslobodzujú naše územie. Obyvateľstvo sa však vojakov obáva a ukrýva sa. Aj v obci Vysoká nad Uhom sa skrýva Ján Kolesár s rodinou a susedmi v pivnici. Opitý ruský vojak pri prehliadke domu nazrie aj tam. Zbadá jeho šestnásťročnú dcéru Annu. Ťahá ju von z pivnice a hrozí jej, že ak sa mu neoddá, zastreľí ju. Anna nesúhlasí a vytrhne sa mu. Vojak uskutoční svoju hrozbu a dvakrát na ňu vystrelí smrtiace rany. Tento príbeh sa odohral 22. novembra 1944. Vyhasol život mladého dievčaťa, ktoré sa rozhodlo radšej zomrieť, akoby malo stratiť svoju čistotu.

O niekoľko desiatok rokov neskôr, v roku 1997, košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč na svedectvo Anny Kolesárovej upozornil kňazov počas kňazských rekolekcií. Na jeho podnet duchovný otec Pavol Hudák, správca Univerzitného pastoračného centra v Košiciach, rozprával mladým o Anninom príbehu. Mladí, oslovení krásnym svedectvom, prichádzajú v novembri 1998 do Vysokaj nad Uhom uctiť si pamiatku statočnej dievčiny. V máji 1999 sa pripájajú ďalší a uskutočňuje sa prvá

Púť radosti za účasti 220 mladých. Odvtedy sa Púte radosti konajú štyrikrát do roka. Od júna 2004 sa vo Vysokaj nad Uhom z podnetu rodičov mladých ľudí i podnetu samotných mladých ľudí, ktorí si už založili rodiny a chceli sa vrátiť opäť načerpať na toto miesto, začali organizovať Púte rodín. Od júla 2006 tu prebiehajú i Púte zrelosti pre mladých nad 23 rokov. Ročne na toto miesto príde niekoľko tisíc mladých ľudí, ktorí majú možnosť zažívať spoločenstvo, uzdravovať sa zo zranení, duchovne rásť, spoznávať krásu čistoty, a tak sa pripravovať pre svoje budúce povolanie.

V roku 2004 bol Nadáciou J. Murgaša

kúpený dom, ktorý sa neskôr stal terajším „Domčekom“ – Domom Anky Kolesárovej – centrom mladých vo Vysokaj nad Uhom. V Domčeku je stále prítomný kňaz a spoločenstvo spolupracovníkov, ktorí pomáhajú pri organizácii aktivít pre mladých aj rodiny. Domček predstavuje miesto pokoja, spoločenstva a priestoru pre načerpanie nových síl. Bližšie informácie o akciách nájdete na www.domcek.org. Neváhajte a zúčastnite na 55. púte radosti, ktorá sa uskutoční 12. – 14. októbra 2012 alebo 12. púti zrelosti v dňoch 23. – 25. novembra 2012. Je lepšie raz zažiť ako stokrát počuť! ■

Diecézny výstup na Kriváň

TEXT: FRANTIŠKA FAJTLÍKOVÁ

Teplé slnečné lúče nás 8. septembra 2012 zobudili do nového sobotného rána. Vydali sme sa na Kriváň. V autobuse bola perfektná nálada, nechýbali rozhovory a ani modlitba. Po ceste sme pribrali ďalších pocestných, taktiež túžiacich dotknúť sa neba a byť takto blízko nášho Stvoriteľa. Pri pohľade na náš cieľ - Kriváň, zahalený do oblakov, sme veľmi nadšení neboli. Vystúpili sme na mieste nazvanom Tri studničky. Začalo pršať. Niektorí z nás to chceli vzdať. Natiahli sme pršiplášte a náš spoločný výstup sa mohol začať. Celou cestičkou sa tiahla jedna veľká ľudská reťaz. Krok po kroku sme stúpali k vytúženému cieľu. Každým krokom sme dúfali, že oblaky sa stratia a ukáže sa slniečko. Ono si však ležalo v oblačnej perinke a spoza mrakov nás špehovalo a z času na čas poštekľilo svojim lúčom. Po dosiahnutí kosodreviny ležal pred nami výhľad do údolia. Hudba

a spev rôznych folkloristov nám spríjemňovali výstup. Vietor však ukazoval svoju silu, a tak sa na rázcestí ľudia rozdelili na tých, ktorí vystúpia na vrchol a tých, ktorí sa vrátia. Tí, ktorí zostali, si obliekli čiapky, natiahli rukavice, zatiahli kapucne a pokračovali v zdolávaní vrcholu. Výstup bol čoraz náročnejší. Po takmer sto metroch sa nám z hmly vynorila silueta nášho cieľa - Kriváň. Celý čas sa skrýval a zrazu bol na dosah. Pociť blízkosti nám dodal energiu k napredovaniu a o pár minút sme boli na vrchole. Štít, ktorý poznáme z centových mincí, nám zrazu ležal pod nohami. Na vrchole sme urobili zopár fotografií, utišili hladné žalúdky a zapísali sa do pamätnej knihy. Zostup bol príjemný vďaka rozhovorom so skvelými a pohostinnými ľuďmi. Hoci sa Tatry neukázali v celej svojej kráse, výstup na jeden zo štítov ostane navždy v našich spomienkach. ■

Pozvánka do mládežníckeho zboru

TEXT: ALICA VYSOKAIOVÁ

„Kto spieva, dvakrát sa modlí.“ Tento výrok sv. Augustína je viac ako známy. K srdcu si ho vzalo i pár mladých z našej farnosti. Naše mládežnícke spievajúco-hrajúce zoskupenie, alebo mládežnícky zbor sa stretáva každý týždeň na Farskom úrade. Spievame piesne staré i nové, známe i neznáme. A čo Ty? Rád spievaš, alebo hráš na nejakom hudobnom nástroji a chceš byť súčasťou veselého spoločenstva? Pridaj sa k nám. Na oslavu Pána nás predsa nikdy nebude dostatok! Stačí sa usmiať a povedať „prídem“ komukolvek zo zboru. Spievame a hráme na mládežníckej svätej omši – „mládežke“ v piatok o 18.30 h v Malom kostole. ■

Bohoslužobný poriadok vo farnosti Spišská Nová Ves

	Farský kostol	Malý kostol	Sídlisko Mier	Ferčekovce	Novoveská Huta	Nemocnica	Dom dôchodcov
Pondelok	6:45	6:00		18:00			
	18.30 *						
Utorok	6:45	6:00	17:00		18:00		
	18.30 *						
Streda	6:45 12:00	6:00		18:00			
	18.30 *						
Štvrtok	6:45	6:00			18:00		
	18.30 *						
Piatok /okrem prvého/	6:45 18:30	6:00 16:30 deti 19:00 mládež					
Prvý piatok	6:45 18:30	6:00 16:30 deti		18:00	18:00		
Sobota	6:45 18:30	6:00				16:00	
Nedeľa	8:00 9:15 10:30 18:30	6:00 7:30 9:00	8:00 9:15 10:30	9:15	10:30		9:15
Prikázaný sviatok cez týždeň	6:45 8:00 12:00 18:30	6:00 17:00	17:00	18:00	18:00		9:15

Poznámky: * Svätá omša o 18.30 h je počas prvopiatkového týždňa vo Farskom kostole /nie v Malom/ a počas neprvopiatkových týždňov v Malom kostole /nie vo Farskom/.

Sviatosť zmierenia sa vysluhuje pri ranných a večerných svätých omšiach. V prvopiatkový týždeň v pondelok od 17.30 h, v stredu od 10.00 h do 12.00 h, vo štvrtok od 16.30 h a piatok od 16.00 h do 17.30 h.

Pri zmene letného času na zimný čas sa mení čas večerných svätých omší z 18.30 h na 18.00 h a čas svätej omše pre mládež z 19.00 h na 18.30 h!

Mimoriadne zmeny v programe bohoslužieb budú oznámené na nedeľných svätých omšiach.

Kontakty a úradné hodiny

Rímskokatolícky farský úrad

Letná 60

052 01 Spišská Nová Ves

Kancelária: 053/442 27 77

Dekan: 053/446 82 19

www.fara.sk/snv

rk.fara.snv@centrum.sk

STRÁNKOVÉ HODINY

Pondelok - Piatok

9.00 – 11.00 h

15.00 – 16.00 h

Príspevky, postrehy a námety do farského časopisu Farská rodina posielajte na e-mailovú adresu: farskarodina@gmail.com.

Vydal: Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi pre vnútornú potrebu. **Internet:** www.fara.sk/snv **E-mail:** rk.fara.snv@centrum.sk. **Redakcia:** Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi, Letná 60, 052 01 Spišská Nová Ves. **E-mail redakcie:** farskarodina@gmail.com. **Zodpovedný odborný garant:** PaedDr. ThLic. Anton Mišek. **Zodpovedná redaktorka:** Ing. Viera Kubovčíková. **Redaktori:** Mgr. Pavol Garbiar, Ing. Iveta Mitříková, Mgr. Mária Čujová, Mgr. Monika Dobrovská, Ing. Gabriela Mitříková a externí dopisovatelia. **Imprimatur:** Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, RKBÚ v Spišskom Podhradí – Spišskej Kapitule, prot. č. 1 107/11/Mj/15. 6. 2011. **Registrácia:** Ministerstvo kultúry SR, registračné číslo EV 4371/11. **Náklad:** 1300 ks. **Sadzba a grafická úprava:** Ing. Peter Hamrák **Technické spracovanie:** Tlačiareň Kežmarok. **Texty neprešli jazykovou úpravou. Nepredajné.** Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam. **Dátum vydania:** 7. október 2012 **Uzavierka budúceho čísla** je 10. novembra 2012. Svoje príspevky zasielajte do termínu uzávierky na e-mailovú adresu redakcie farskarodina@gmail.com.

Milí kamaráti!

predstavte si, čo všetko by sme museli robiť sami, keby sme nemali naše mamy. Ráno vstať, postlať posteľ, pripraviť raňajky, desiatu do školy, upratať riady a tak ďalej... Je toho veľa počas celého dňa, v čom tak veľmi potrebujeme pomoc mamy. Ony nám pomáhajú v tomto pozemskom živote vo všetkom, čo potrebujeme. No my máme mamku aj v nebi - PANNU MÁRIU, ktorej na nás taktiež veľmi záleží.

Bol raz jeden malý chlapec. Volal sa Karol. Všetci ho volali Lolek. Keď mal deväť rokov, jeho mamka ochorela a zomrela.

O tri roky zomrel aj jeho starší brat Edmund na následky nevyliciteľnej choroby.

Karolko ostal so svojím otcom sám. Otec sa mu plne venoval, staral sa o domácnosť a všetky potreby, len aby z Karolka vyrástol dobrý, múdry a statočný človek. Každý večer Karolko videl svojho otca, ako kľučí pri posteli, drží v rukách ruženec a modlí sa. Ocko bol jeho vzorom. Keď mal Karol 21 rokov, zomrel mu aj otec a on zostal úplne sám. Celý svoj život vložil do rúk Panny Márie, ktorá sa o neho starala a nikdy ho neopustila. Karol jej vo všetkom detinsky dôveroval, mal ju veľmi rád a nikdy nevynechal modlitbu ruženca.

Stal sa kňazom, neskôr biskupom a jeho heslom bolo „TOTUS TUUS“ – CELÝ TVOJ. Nakoniec ho Matka Božia dovedla až do Ríma, kde sa stal dobrým a svätým pápežom Jánom Pavlom II.

Malý Karolko zasvätil svoj život Panne Márii a tá mu pomohla zmeniť veľa zlých vecí vo svete a nakoniec odmenila jeho svätý život večným životom v nebi. Aj my poprosme Pannu Máriu o ochranu a nezabúdajme na ruženec.

Tento mesiac, mesiac október, je zasvätený Ružencovej Panne Márii. Pozdravme ju modlitbou sv. ruženca a ona nám stonásobne vynahradí náš čas venovaný modlitbe. Nie náhodou sa hovorí o ruženci ako o reťazi lásky. Každým zrniečkom hovoríme Márii a Ježišovi: „Mám Ťa rád.“ Keď si predstavíme, že v každej minúte je na zemi niekto, kto sa modlí ruženec a volá do neba MÁM ŤA RÁD, tak je to super. Pridajme sa aj my do tejto reťaze lásky. K tomu Vám vyprosujem veľa sily a milosti.

Vaša Vranka Danká

FOTO: INTERNET

1. úloha

Panna Mária žila svätým životom a Boh si ju vyvolil za matku svojho syna. Cirkev si pripomína mnoho udalostí z jej života - Narodenie Panny Márie, Zvestovanie Pána, Nanebovstúpenie Panny Márie a iné. Aj naše kostoly v meste sú zasvätené Panne Márii. Vašou úlohou je napísať, kedy slávime odpustovú slávnosť vo Farskom kostole a ktorú udalosť z Máriinho života si vtedy pripomínáme. To isté napíšte aj o Malom kostole.

Farský kostol .....

Malý kostol .....

2. úloha

Ruženec delíme na radostný, bolestný a slávnostný. Bl. Ján Pavol II. pridal k tejto modlitbe ešte jeden. Vašou úlohou je napísať, ako sa tento ruženec volá a vypísať znenie tajomstiev vo všetkých jeho desiatkoch.

Ruženec .....

1. Ježiš, ktorý .....

2. Ježiš, ktorý .....

3. Ježiš, ktorý .....

4. Ježiš, ktorý .....

5. Ježiš, ktorý .....

Správne riešenia úloh napíšte na lístok so spätnou adresou a nalepeným kupónom z farského časopisu 3/2012 a vložte ich do schránky s logom „Detský kútik“ v Malom kostole. Mená víťazov sa dozviete na detskej svätej omši 7. decembra 2012.

Vítazmi z predchádzajúceho kola súťaže 2/2012 sú: Janka Rakytová, Ivanka Rakytová, Sebastián Antal, Lucia Marchynová a Stela Špirková. Výhercom gratulujeme!

Stránku pripravila Monika Dobrovská